

Utlåtande 2004:179 RVI (Dnr 333-4152/2004)

Förslag till riktlinjer för handläggning av introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar fr o m 2005

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Riktlinjer för handläggning av introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar fr o m 2005 fastställs i enlighet med *bilaga* till detta utlåtande.
2. Kommunstyrelsen skall verka för att dokumentation av introduktionsersättningen samt uppföljning och utvärdering av introduktionen snarast integreras i Paraplysystemet.

Föredragande borgarrådet Teres Lindberg anför följande.

Bakgrund

Från den 1 januari 2005 övergår ansvaret för mottagande och introduktion av nyanlända flyktingar från integrationsnämnden till stadsdelsnämnderna. I stadsdelsnämndernas uppdrag kommer även att ingå handläggning av introduktionsersättning, i enlighet med ”Lagen om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar” (SFS 1992:1068). Integrationsnämnden har tidigare för egen del fastställt riktlinjer för detta. I samband med att ansvaret övergår till stadsdelsnämnderna föreslår nämnden att kommunfullmäktige fastställer kommuncentrala riktlinjer.

Introduktionsersättning samt uppföljning och utvärdering hanteras i dokumentationssystemet FLYKT. Ansvaret för FLYKT kommer fr o m 2005

att överföras från integrationsnämnden till kommunstyrelsen. I detta ansvar ingår systemägarskap, drift och support samt övriga stödfunktioner.

Ärendet har beretts av integrationsförvaltningen i samråd med socialtjänstförvaltningen. Den genomförandegrupp som tillsattes av kommunstyrelsen i samband med kommunfullmäktiges beslut om ny inriktning och organisation för stadens flyktingmottagande (utl 2004:81) har givits möjlighet att lämna synpunkter.

Förslaget

Integrationsnämndens riktlinjer för introduktionsersättning har med anledning av förestående organisatoriska förändringar reviderats för att bättre överensstämma med riktlinjerna för ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. En sådan samordning har varit nödvändig ur likställighetssynpunkt eftersom somliga anhöriga till tidigare anlända flyktingar kommer att erhålla ekonomiskt bistånd i stället för introduktionsersättning under introduktionsperioden.

Förslaget omfattar följande delar.

- ? Villkor för bidrag enligt lagen om introduktionsersättning
- ? Mål
- ? Rätten att delta
- ? Ansvarig stadsdelsnämnd
- ? Introduktionstidens längd
- ? Dokumentation och utbetalning av ersättning
- ? Uppföljning
- ? Gränsdragning för ansvaret mellan stadsdelsförvaltningar vid flyttning
- ? Övergångsbestämmelser

Mina synpunkter

Jag delar integrationsnämndens uppfattning att det är angeläget att dokumentationen av introduktionsersättningen samt uppföljning och utvärdering av verksamheten snarast möjligt integreras i Paraplysystemet istället för att hanteras i det separata systemet FLYKT. Även i övrigt instämmer jag i nämndens förslag och föreslår att riktlinjer för handläggning av introduktionsersättning fr o m 2005 fastställs i enlighet med *bilaga* till detta utlåtande.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Det är bra att integrationsnämnden ska läggas ned. Vi motsatte oss dock att ansvaret för mottagande och introduktion av nyanlända flyktingar flyttas från integrationsnämnden till stadsdelsnämnderna. Hela ansvaret för grundläggande information och bedömning, kartläggningen samt utarbetandet och tillhandhållandet av introduktionsprogram ska i stället ligga hos en central förvaltning. Genom att resurser och kompetens samlas kan kostnaderna hållas lägre, samtidigt ökar förutsättningarna för bedömaröverensstämmelse och likvärdighet. Det faktum att nya riktlinjer för handläggning av introduktionsersättning nu måste utfärdas visar att byråkratin nu ökar. Många personer som är fullt arbetsföra har en skyldighet att efter förmåga bidra till sin egen försörjning. Ett passiviserande bidragsberoende bidrar varken till ökad integration eller till att underlätta introduktionen av flyktingar i Sverige. Alla hinder som i dag finns för att överhuvudtaget få söka jobb när man kommer som asylsökande till Sverige måste tas bort. Detta ska självfallet även gälla alla som fått uppehållstillstånd.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Riktlinjer för handläggning av introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar från och med 2005 fastställs i enlighet med *bilaga* till detta utlåtande.
2. Kommunstyrelsen skall verka för att dokumentation av introduktionsersättningen samt uppföljning och utvärdering av introduktionen snarast integreras i Paraplysystemet.

Stockholm den 24 november 2004

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Teres Lindberg

Anette Otteborn

Särskilt uttalande gjordes av *Kristina Axén Olin*, *Mikael Söderlund* och *Kristina Alvendal* (alla m), *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (m) och (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Från den 1 januari 2005 övergår ansvaret för mottagande och introduktion av nyanlända flyktingar från integrationsnämnden till stadsdelsnämnderna. I stadsdelsnämndernas uppdrag kommer även att ingå handläggning av introduktionsersättning, i enlighet med ”Lagen om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar” (SFS 1992:1068). Integrationsnämnden har tidigare för egen del fastställt riktlinjer för detta. I samband med att ansvaret övergår till stadsdelsnämnderna föreslår integrationsnämnden att kommunfullmäktige fastställer kommuncentrala riktlinjer.

Ärendet har beretts av integrationsförvaltningen i samråd med socialtjänstförvaltningen. Kommunstyrelsens genomförandegrupp med uppdrag att förbereda överförandet av flyktingmottagandet till stadsdelsnämnderna har givits möjlighet att lämna synpunkter.

Integrationsnämnden beslöt vid sitt sammanträde den 26 oktober 2004 att föreslå kommunfullmäktige besluta att fastställa föreliggande förslag till riktlinjer för handläggning av introduktionsersättning fr o m 2005 samt att hemställa att kommunstyrelsen får i uppdrag att utveckla arbetet med uppföljning och utvärdering av stadens flyktingmottagande och introduktion.

Integrationsförvaltningens tjänsteutlåtande den 15 oktober 2004 har i huvudsak följande lydelse. (Riktlinjerna redovisas i sin helhet i *bilaga*.)

Bakgrund

Lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar antogs av riksdagen 1992 och infördes inom flyktingmottagandet i Stockholms stad år 1995.

Syftet med lagen var att åstadkomma en förändrat synsätt och arbetsmetoder för introduktionen. Introduktionen ska uppfattas som ett särskilt åtagande och inte förknippas med övrig socialtjänst, dit flyktingintroduktionen vanligtvis förlagts. Lagen är kopplad till en individuellt upprättad introduktionsplan för varje individ, att individen följer den uppgjorda planeringen och deltar i ett särskilt utformat introduktionsprogram.

Lagen ger kommunerna möjlighet att utforma introduktionsersättningen på ett sätt som skapar incitament både för individen själv och för samhället att individen snabbt får ett arbete. Detta är möjligt genom att utforma ett introduktionsprogram som snabbt leder till arbete och egen försörjning samt att individen utöver sin inkomst får behålla en del av ersättningen som en ”premie.” Genom att schablonisera vissa kostnader, som

t ex hyra och andra vardagsutgifter skall individen vara motiverad att hushålla med sina egna utgifter och därmed få behålla en större del av introduktionsersättningen.

Av ekonomiska skäl utformades introduktionsersättningen i Stockholms stad emellertid med utgångspunkt från ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. Riktlinjerna kom att i stort sett att utformas och anpassas till riktlinjerna för ekonomiskt bistånd i Stockholms stad. Introduktionsersättningen är behovsprövad och ligger i nivå med försörjningsstödet i Stockholm.

Införandet av introduktionsersättning i Stockholms stad skedde samtidigt som ett nytt dokumentationssystem, Flykt, infördes inom stadens flyktmottagande. Dokumentationssystemet var avsett att effektivisera hanteringen av introduktionersättning. Dokumentationssystemet FLYKT kommer från 2005 att överflyttas till SLK.

SLK kommer att svara för systemägarskap, drift och support av systemet samt övriga stödfunktioner för att stadsdelsnämnderna ska kunna hantera introduktionsersättningen.

SLK kommer också att ansvara för övergripande uppföljning och utvärdering av stadens flyktmottagande och introduktionsverksamhet.

Förvaltningens förslag till riktlinjer för introduktionsersättning

Förslaget har utarbetats av integrationsförvaltningen i samråd med socialtjänstförvaltningen för att åstadkomma en överensstämmelse med riktlinjerna för ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen och därmed möjliggöra en smidig och effektiv hantering för stadsdelsnämnderna av den nya målgruppen.

En anpassning av riktlinjerna mellan biståndsformerna har också varit nödvändig ur likställighetssynpunkt eftersom en del av de flyktingar som kommer som anhöriga till tidigare mottagna flyktingar i vissa fall kommer att erhålla ekonomiskt bistånd i stället för introduktionsersättning under introduktionsperioden i staden.

Villkor för bidrag enligt lagen om introduktionsersättning

Rätten till introduktionsersättning är knuten till deltagande i ett introduktionsprogram för flyktingar. En introduktionsplan ska upprättas för varje enskild flykting. Följer flyktingen inte sin introduktionsplanering medför detta avslag på månadersersättningen. Frånvaro från en aktivitet medför avdrag med ett på förhand fastställt belopp. Sjukfrånvaro följer gängse regler om sjukanmälan och läkarintyg. Vid upprepad kortidsfrånvaro gäller särskilda regler.

Introduktionsersättningen är behovsprövad. Inkomster av arbete, bidrag och annat reducerar ersättningen.

Regler för avdrag vid ogiltig frånvaro har funnits sedan introduktionsersättning infördes i Stockholm. Förvaltningen föreslår att beloppen för avdrag vid ogiltig frånvaro höjs vid hel- eller halvdagsaktivitet som omfattar 6 respektive 3 timmar per dag. Riktlinjerna innehåller även högsta godtagbara hyreskostnad vid olika familjestorlekar och antal rum som bostaden omfattar.

Mål för introduktionen

I förhållande till nuvarande riktlinjer har målen för introduktionen skrivits in förslaget till riktlinjer. I förslaget till budget för 2005 sägs: ”Syftet med introduktionsverksamheten är att individen ska kunna ta del av och bidra till det generella utbudet inom arbets- och samhällslivet. Detta förutsätter kunskaper i det svenska språket samt kunskaper om arbetslivet och det övriga samhället.

Stadens åtgärder ska i huvudsak inriktas på att individen snarast möjligt blir självförsörjande och även i övrigt får möjligheter att etablera sig i samhället. Utgångspunkten är individens förmåga och kompetens.

Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden har ett gemensamt ansvar för att samverka och utforma introduktionsprogram, SFI, yrkesinriktade program, vuxenutbildning, praktik och andra delmoment till en för individen samlad helhet. Yrkesutbildningar ska ta fasta på efter-frågan på arbetskraft i samhället.

Personer som av hälsomässiga eller andra skäl tillfälligt eller permanent inte kan delta i en arbetsinriktad introduktion, ska erbjudas en meningsfull introduktion och möjligheter att etablera sig i samhället i övrigt.

Genom stadens insatser ska andelen nyanlända flyktingar som har arbete och egen försörjning efter introduktionsperioden öka. ”

Rätten att delta i stadens introduktionsprogram

Rätten att delta i stadens introduktionsprogram utökas till att omfatta **alla** nyanlända flyktingar i Stockholm som omfattas av ”Förordning (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m.” Det innebär att flyktingar som tidigare tagits emot direkt av stadsdelsnämnden eller anländer efter det att en anhörig avslutat sin introduktion, erbjuds introduktion fr o m 2005.

Ansvarig stadsdelsnämnd

Den stadsdelsnämnd där flyktingen är folkbokförd ansvarar för introduktionsverksamheten.

Stadsdelsnämnden svarar också för myndighetsutövning i enlighet med ”Lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar.”

Introduktionstidens längd

Introduktionstiden har i normalfallet varit högst 18 månader. Tiden har förlängts till högst 24 månader om en anhörig kommit före 18 månader. För den anhöriga har det inneburit en introduktionstid om högst 6 månader.

Stadsdelsnämndernas åtagande för introduktionen varierar i tid men omfattar högst 24 månader för en nyanländ flykting som omfattas av ersättningsförordningen. Det innebär att individen under motsvarande period har rätt till introduktionsersättning enligt gällande riktlinjer. Undantag sker om en individ anknyter till ett hushåll som ej omfattas av flyktingmottagandet, och som har behov av försörjningsstöd. Rätten till ekonomiskt bistånd ska i dessa fall prövas enligt socialtjänstlagen.

Dokumentation och utbetalning av ersättning

Introduktionsersättning dokumenteras i dokumentationssystemet FLYKT. Ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen dokumenteras i Paraplysystemet.

Uppföljning

I FLYKT-systemet finns en sida "Mål och avslut" som används för uppföljning av graden av självförsörjning. Den fylls i av ansvarig handläggare när introduktionen avslutas.

De båda dokumentationssystemen kommer att användas parallellt under i första hand 2005. Det gör det nödvändigt att se över formerna för uppföljning och utvärdering som är kopplade både till FLYKT och Paraplysystemet.

Gränsdragning för ansvaret mellan stadsdelsförvaltningar vid flyttning

Vid flyttning mellan stadsdelar överflyttas handläggningen av introduktionen och introduktionsersättningen till ny stadsdelsförvaltning i enlighet med "Riktlinjer för ärendansvar" i socialtjänstären. För att introduktionen inte ska behöva avbrytas bör möjligheten att genom överenskommelse, t ex om ekonomisk kompensation mellan stadsdelsförvaltningarna, låta flyktingen fortsätta en påbörjad introduktionsinsats, övervägas. Det är viktigt att när det är möjligt underlätta för flyktingen att bo kvar i det stadsdelsområde där han påbörjat sin introduktion.

Då dokumentationssystemet FLYKT tillåter att mottagande stadsdel tar del av tidigare dokumentation krävs ett medgivande av flyktingen innan den nya stadsdelen får tillgång till dokumentationen i ärendet.

Övergångsbestämmelser

Om en introduktionsplanering påbörjats på en stadsdel före 2005 01 01, och ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen beviljats, ska stadsdelsförvaltningen fortsätta att använda socialtjänstlagen och inte övergå till att använda "Lagen om introduktionsersättning".

ABCDE

Riktlinjer för handläggning av introduktionsersättning

Gäller från 2005 01 01

RIKTLINJER FÖR HANDLÄGGNING AV INTRODUKTIONSERSÄTTNING

Allmänt om lagen om introduktionsersättning

- Bakgrund
- Villkor för bidrag
- Överklagan
- Sekretess
- Statens ersättning

Introduktion

- Mål för introduktion
- Rätten att delta i kommunens introduktionsprogram för nyanlända flyktingar
- Ansvarig stadsdel
- Hur de som omfattas av ersättningsförordningen identifieras
- Introduktionsprogrammet
- Handläggning av introduktionsplanering och introduktionsersättning för grupper som inte står till arbetsmarknadens förfogande
- Introduktionstidens längd

Dokumentation och utbetalning av ersättning

Uppföljning

Gränsdragning för ansvaret mellan stadsdelsförvaltningar vid flyttning

Övergångsbestämmelser

Riktlinjer för bedömningar av vissa situationer

- Allmänt
- Grundläggande regler
- Förhinder som godtas vid frånvaro
- Vid upprepad kortidsfrånvaro gäller
- Behovsprövning
- Reducering av ersättning vid frånvaro
- I grundersättning ingår bidrag till
- Studerande
- Barnomsorgsavgift
- Glasögon
- Hemutrustningslån
- Spädbarnsutrustning
- Klädbidrag
- Kurslitteratur
- Dagbidrag enligt LMA
- Hyresnivåer
- Hyrespåslag
- Inneboendehyror

Statlig ersättning för flyktingmottagande

- Stadens handläggning av statsbidraget

Bilaga 1: Lagen om introduktionsersättning
Bilaga 2: Migrationsverkets klassningskoder
Bilaga 3: Ersättningsförordningen

Allmänt om lagen om introduktionsersättning

Bakgrund

Lagen om introduktionsersättning (1992:1068) antogs 1992 för att ge kommunerna möjlighet att ge nyanlända flyktingar ekonomiskt stöd. Till skillnad mot ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen, är ersättningen direkt knuten till deltagande i ett introduktionsprogram och att deltagaren följer en upprättad introduktionsplan. Kommunerna ges möjlighet att utforma introduktionsersättningen som ett löneliknande bidrag, utan den behovsprövning som hör till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. Därigenom kan den nyanlände flyktingen få ett incitament till att skaffa egna arbetsinkomster och att anpassa sina utgifter för t ex hyra till ersättningen.

Introduktionsersättning infördes i Stockholms stad 1995. Staden har valt en modell som följer ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen genom att ersättningen är behovsprövad och ligger i nivå med försörjningsstödet i Stockholm.

Villkor för bidrag enligt lagen om introduktionsersättning

Rätten till introduktionsersättning är knuten till deltagande i ett introduktionsprogram för flyktingar. En introduktionsplan ska upprättas för varje enskild flykting. Följer flyktingen inte sin introduktionsplanering medför detta avslag på månadsersättningen. Frånvaro från en aktivitet medför avdrag med ett på förhand fastställt belopp. Sjukfrånvaro följer gängse regler om sjukanmälan och läkarintyg. Inkomster av arbete, bidrag och annat reducerar introduktionsersättningen.

Överklagan

Överklagan av introduktionsersättning kan inte göras av storleken på ersättningen. Endast beslut att inte betala ut introduktionsersättning, för en viss tid, eller helt, kan överklagas.

Sekretess

Samma lagregler som gäller inom socialtjänsten gäller för handläggning av ärenden enligt lagen om introduktionsersättning.

Statens ersättning

Statens ersättning till kommunerna regleras av "Förordning om statlig ersättning för flyktingmottagande" (1990:927). Ersättningen är oberoende av om ersättning enligt lagen om introduktionsersättning eller ekonomisk bistånd enligt socialtjänstlagen används.

Introduktion

Mål för introduktion

Syftet med introduktionsverksamheten är att individen ska kunna ta del av och bidra till det generella utbudet inom arbets- och samhällslivet. Detta förutsätter kunskaper i det svenska språket samt kunskaper om arbetslivet och det övriga samhället.

Stadens åtgärder ska i huvudsak inriktas på att individen snarast möjligt blir självförsörjande och även i övrigt får möjligheter att etablera sig i samhället. Utgångspunkten är individens förmåga och kompetens.

Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden har ett gemensamt ansvar för att samverka och utforma introduktionsprogram, SFI, yrkesinriktade program, vuxenutbildning, praktik och andra delmoment till en för individen samlad helhet. Yrkesutbildningar ska ta fasta på efterfrågan på arbetskraft i samhället.

Personer som av hälsomässiga eller andra skäl tillfälligt eller permanent inte kan delta i en arbetsinriktad introduktion, ska erbjudas en meningsfull introduktion och möjligheter att etablera sig i samhället i övrigt.

Genom stadens insatser ska andelen nyanlända flyktingar som har arbete och egen försörjning efter introduktionsperioden öka.

Rätten att delta i kommunens introduktionsprogram för nyanlända flyktingar.

Rätt att delta i stadens introduktionsprogram har nyanlända flyktingar i Stockholm som omfattas av "Förordning om statlig ersättning för flyktingmottagande". Där anges i vilka fall staten utger ersättning till kommuner för mottagande av "skyddsbehövande och andra utlänningar". Förordningen finns i bilaga 3.

Förutom de som bedöms ha skyddsbehov, och kvotflyktingar, som genom FN:s flyktingkommissariat UNHCR:s försorg överförs till Sverige, finns en stor grupp som söker asyl i Sverige och som får tillstånd att stanna av humanitära skäl. Därutöver omfattar förordningen även familjeanknytningar till personer som hör till de nämnda grupperna. Med "familjeanknytningar" avses de personer som hör till samma familj/hushållsgemenskap som den som fått uppehållstillstånd av något av dessa skäl, och som ansökt om uppehållstillstånd inom två år från det att den först anlände togs emot i en kommun. Då handläggningstiderna för anknytningsärenden är långa kan en familjemedlem som ansökt inom denna tid komma några år efter den först anlände och ändå hör till gruppen som omfattas av ersättningsförordningen.

Inom flyktingmottagandets ram tar Stockholm även emot så kallade "sekundärflyttare". Det är personer som först tagits emot i en kommun och sedan valt att flytta till Stockholm under pågående introduktionsperiod. Den statliga ersättningen följer flyktingens folkbokförings-kommun. Innan en sekundärflyttare tas emot i Stockholm provas möjligheten att återhänvisa flyktingen till den kommun han lämnat. Sekundärflyttaren ska informeras om bostads-situationen i Stockholm. Flyktingsekreterare i den kommun flyktingen lämnat kan med samtycke kontaktas för att säkerställa kontinuiteten i introduktionen.

Ansvarig stadsdelsnämnd

Den stadsdelsnämnd där flyktingen är folkbokförd ansvarar för introduktionsverksamheten. Stadsdelsnämnden erhåller ersättning för introduktionsverksamhet i förhållande till det antal flyktingar som är folkbokförda och registrerade i stadsdelen. Denna ersättning avser flyktingens första 18 månader efter beslut om uppehållstillstånd.

Hur de som omfattas av ersättningsförfordningen identifieras

De olika grunder för uppehållstillstånd som utgör skäl till att ersättning till kommunen finns framgår av Migrationsverkets klassningskoder. Klassningskoderna återfinns i bilaga 2, sidan 14.

Koderna finns angivna på Migrationsverkets beslut om uppehållstillstånd. Om andra koder förekommer bör Integrationsverket kontaktas för information om en person omfattas av ersättningsförfordningen. Det förekommer fel eller att koderna har ändrats.

De personer som beviljats uppehållstillstånd av Migrationsverket och omfattas av ersättningsförfordningen, hänvisas antingen till en kommun där flyktingen har sitt boende, eller om flyktingen saknar bostad till en kommun som inom ramen för sitt flyktingmottagande kan erbjuda både bostad och introduktion. Stockholm erbjuder inte bostad för nyanlända flyktingar, utan endast den som har ett eget boende kan välja bosättning i Stockholm. Migrationsverket sänder ett informationsmaterial, "bosättningsunderlag", till kommunen i samband med att flyktingen hänvisas dit. Flyktingen kontakter sedan själv sin kommun. När familjeanknytningar söker kontakt med kommunen finns inget bosättningsunderlag. Det är därför viktigt att uppmärksamma koden som anges på beslutet om uppehållstillstånd.

Bosättningsunderlagen tas emot av statsbidragsenheten på stadsledningskontoret. En kopia skickas till berörd stadsdelsförvaltning. Statsbidragsenheten kan kontaktas om bosättningsunderlag saknas eller för mer allmänna förfrågningar.

Introduktionsprogrammet

Av "förfordningen om statlig ersättning för flyktingmottagande" framgår att:

"Rätt till schablonersättning har kommuner som genomför ett program för utlänningens introduktion i samhället i enlighet med en skriftlig introduktionsplan som fastställs efter samråd med utlänningen. Om utlänningen är i arbetsför ålder skall samråd ske med den lokala arbetsförmedlingen.

Ett introduktionsprogram för personer som fyllt 16 år skall innehålla

- ? svenskundervisning för invandrare (sfi) enligt skollagen
- ? praktik i den utsträckning som är möjlig,
- ? orientering om svenska samhällsförhållanden och svenskt samhällsliv
- ? samt information om vardagslivet i en kommun och andra liknande förhållanden."

Introduktionen ska, om det finns lämpliga aktiviteter att erbjuda, ske på heltid dvs 6-8 timmar per dag.

Handläggning av introduktionsplanering och introduktionsersättning till grupper som inte står till arbetsmarknadens förfogande

Allmänt gäller att personer som av hälsomässiga eller andra skäl tillfälligt eller permanent inte kan delta i en arbetsinriktad introduktion, ska erbjudas en meningsfull introduktion och möjligheter att etablera sig i samhället i övrigt.

Det är viktigt att beakta, att det krävs läkarintyg för att kommunen ska få ersättning för särskilda kostnader då en flykting, som inte fyllt 60 år, på grund av sjukdom eller ett funktionshinder inte kan försörja sig.

För särskilda grupper gäller att:

- ? Personer över 65 år hänvisas till äldreförsörjningsstöd genom försäkringskassan. Deras behov av information och svenskundervisning ska bedömas.
- ? Personer över 60 år kan erbjudas försörjningsstöd utan krav på fullföljande av introduktionsplanering om det bedöms lämpligt (kod 15).
- ? Barn och ungdomar upp till 18 år ska ha en planering för sin introduktion som ska framgå av aktivitetslistan i FLYKT-systemet eller på annat sätt i dokumentationen. En särskilt upprättat underskrivet dokument behöver inte göras för barn och ungdomar under 18 år. Introduktionsplaneringen görs tillsammans med vårdnadshavare. Vid behov ska samråd ske med skola, BUP
- ? ~~Ungdomar~~ Ungdomar mellan 16-18 år är ej myndiga, men skolplikten har upphört. När det bedöms lämpligt kan en introduktionsplanering, underskriven av den unge och föräldern göras.
- ? För ensamkommande flyktingbarn har kommunen ett ansvar redan under asyltiden. Anvisningar från socialtjänstförvaltningen finns.
- ? Personer med funktionshinder ska ha en introduktion som anpassas till deras situation. Behov som omfattas av särskild lagstiftning för funktionshindrade ska uppmärksammas
- ? Långtidssjukskrivnas behov ska uppmärksammas och en introduktionsplaneringen innefattande rehabiliteringsinsatser utformas.
- ? Om det under introduktionstiden framkommer arbetshinder pga psykisk störning eller missbruk ska introduktionsplaneringen göras i samråd med handläggare inom socialtjänsten.

Introduktionstidens längd

Introduktionsperiodens längd varierar. Enligt Integrationsverkets policydokument "Mål för Introduktion" är introduktionstiden i normalfallet högst två år, men kan förlängas med hänsyn till individens behov. Om personen har arbete under introduktionstiden anpassas formen och innehållet efter detta. I de fall personer som redan är relativt väl etablerade i Sverige beviljas uppehållstillstånd anpassas introduktionen efter deras behov.

Dokumentation och utbetalning av ersättning

- ? En nyanländ flykting, som deltar i introduktionsprogram, erbjuds prövning av ansökan om introduktionsersättning under längst 18 månader. Om han därefter behöver fortsatt ekonomiskt stöd ska det ske enligt socialtjänstlagen
- ? Om make/make till den först anlände beviljas uppehållstillstånd som familjeanknytning, inom 18 månader från den först anländes tillståndsdatum, förlängs perioden med introduktionsersättning till 24 månader.
- ? Om familjen efter 24 månader behöver fortsatt ekonomiskt stöd ska det prövas enligt socialtjänstlagen.
- ? Om make/make till den först anlände beviljas uppehållstillstånd som familjeanknytning efter 18 månader från den först anländes tillståndsdatum ska familjens biståndsbehov prövas enligt socialtjänstlagen.
- ? Om en nyanländ flykting har hushållsgemenskap med en person, som inte omfattas av ersättningsförordningen, och med behov av försörjningsstöd, prövas biståndsbehovet enligt socialtjänstlagen

Introduktionsersättning dokumenteras i datasystemet FLYKT. Ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen dokumenteras i Paraplysystemet.

Uppföljning

I FLYKT-systemet finns en sida "Mål och avslut" som används för uppföljning av graden av självförsörjning, efter 18 månaders genomgången introduktion, eller efter avslutad introduktion, om självförsörjning uppnåtts tidigare.

Gränsdragning för ansvaret mellan stadsdelsförvaltningar vid flyttning

Handläggningen av introduktionen och introduktionsersättningen överflyttas till ny stadsdelsförvaltning enligt samma regelsystem som används för socialtjänstären i enlighet med "Riktlinjer för ärendeansvar". För att introduktionen inte ska behöva avbrytas bör en överenskommelse, till exempel om ekonomisk kompensation mellan stadsdelsförvaltningarna, göras så att flyktingen inte behöver avbryta en påbörjad introduktionsinsats. Det är även viktigt att när det är möjligt underlätta för flyktingen att bo kvar i det stadsdelsområde där han/hon påbörjat sin introduktion.

Då dokumentationssystemet FLYKT tillåter att mottagande stadsdel tar del av tidigare dokumentation krävs ett medgivande av flyktingen innan ett nytt ärende öppnas.

Övergångsbestämmelser

Om en introduktionsplanering påbörjats på en stadsdel före 2005 01 01, och ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen beviljats, ska stadsdelsförvaltningen fortsätta att använda socialtjänstlagen och inte övergå till att använda lagen om introduktionsersättning.

Riktlinjer för bedömning av ansökningar om Introduktionsersättning

Allmänt

De särskilda riktlinjerna för introduktionsersättning följer i princip gällande riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Introduktionsersättningen är dock något förenklad och innehåller i vissa fall schabloniserade belopp för ansökningar som är vanliga inom flyktingmottagandet.

Vid ansökningar om introduktionsersättning till behovsprövade tillägg som ej regleras i riktlinjerna för introduktionsersättning ska bedömningar göras i enlighet med vad som anges i riktlinjerna för ekonomiskt bistånd.

Grundläggande regler

- ? För att erhålla introduktionsersättning måste flyktingen delta i ett introduktionsprogram och följa en upprättad introduktionsplan.
- ? Följer flyktingen inte sin introduktionsplan, medför detta avdrag i ersättningen.
- ? Närvaron i de olika aktiviteterna skall styrkas med närvarorapporter.

Förhinder som godtas är

- ? egen sjukdom, men läkarintyg krävs från och med den åttonde sjukdagen
- ? vård av minderårigt barn, men läkarintyg krävs från och med den åttonde sjukdagen
- ? barnomsorg saknas
- ? läkarbesök hos specialist till vilken sökanden remitterats.
- ? inbokade besök hos Röda Korset , CTD och liknande (t ex psykoterapier)
- ? läkar-och tandvårdsbesök för den som har aktiviteter mer än 6 timmar per dag

Vid upprepad kortidsfrånvaro gäller

Vid upprepad frånvaro, sex korta (högst fem dagar) sjukdomsfall under en sexmånadersperiod , skall läkarintyg uppvisas från första dagen vid det sjunde frånvarotillfället. Vid de sex första sjukdomstillfällena räknas frånvaron som ett tillfälle ex. vid sjukdom måndag-onsdag. Från och med sjunde frånvarotillfället ska, om läkarintyg inte finns, avdrag göras per frånvarodag. Sexmånadersperioden räknas löpande dvs januari-juni, därefter februari-juli osv.

Behovsprövning

Introduktionsersättning är behovsprövad enligt samma regelsystem som gäller för försörjningsstöd.

Reduktion av introduktionsersättningen vid ogiltig frånvaro

Om introduktionsprogrammet utgörs av 6 timmar per dag ska 4-6 timmars frånvaro ge ett avdrag med 0,38 % av basbeloppet (dvs 150:- år 2005) och 1-3 timmars frånvaro ge ett avdrag med 0,19 % av basbeloppet (dvs 75:- år 2005)

Om introduktionsprogrammet endast utgörs av 3 timmar per dag ska 2-3 timmars frånvaro ge ett avdrag med 0,38 % av basbeloppet (dvs 150:- år 2005) och 1 timmes frånvaro ge ett avdrag med 0,19 % av basbeloppet (dvs 75:- år 2005)

Avdrag för ogiltig frånvaro ska endast göras för flyktingar som är 18 år och äldre.

I grundersättningen ingår

I grundersättningen, som följer riksnormen, ingår bidrag till kostnader för

- ? livsmedel
- ? kläder och skor
- ? lek och fritid
- ? barn- och ungdomsförsäkring
- ? förbrukningsvaror
- ? hälsa och hygien
- ? dagstidning, telefon, TV-avgift

Studerande

Vuxna studerande, med undantag för elever inom SFI eller Grundvux, ska i princip inte erhålla introduktionsersättning till sin försörjning. Ungdomar under 21 år, som går i gymnasieskola eller motsvarande, dock ej universitet eller högskola, kan beviljas introduktionsersättning och därmed slippa söka lånedelen av studiemedlen. Detta gäller oavsett om de ingår i familjegemenskap eller ej. Det är obligatoriskt att söka alla former av studiehjälp. Studiebidraget räknas som inkomst vid beräkning av introduktionsersättning.

Gymnasiestuderande ungdomar kan beviljas extra tillägg med **855:-/mån** (gäller 2004) genom skolan, om familjens inkomster är låga. Detta tillägg räknas inte som inkomst, men ska täcka kostnaden för SL-kort.

Barnomsorgsavgift

Ersättning kan utgå till kostnader för eftermiddagsverksamhet för mellanstadiebarn. För flyktingbarn kan det vara särskilt viktigt att delta i sådan verksamhet.

Glasögon

Extra bidrag till glasögon kan beviljas med högst 3 % av basbeloppet (dvs 1200:- år 2005) Till bifokala glasögon kan högst 4,8 % av basbeloppet (dvs 1900:-år 2005). Faktisk kostnad för synundersökning beviljas utöver glasögonbeloppet.

Hemutrustningslån

Lån till hemutrustning kan beviljas flyktingar och vissa andra utlänningar som omfattas av det kommunala flyktingmottagandet och som flyttar in i en bostad. Lånet administreras av Centrala studiestödsnämnden. Bidrag till hemutrustning beviljas därför inte utan särskilda skäl.

Spädbarnsutrustning

Ersättning till spädbarnsutrustning prövas utifrån det faktiska behovet och den sökandes egna möjligheter att skaffa nödvändig utrustning. Ingen extra ersättning utgår till spädbarnsutrustning till familjer som kan söka kompletterande hemutrustningslån via CSN för det nya barnet. Familjer som bor i omöblerad bostad och som utökas med barn som föds i Sverige kan inom två år från kommunplaceringen ansöka om kompletterande lån. Lånet ska avse t.ex. säng och sängutrustning för barnet. Extra ersättning till liggvagn för barn upp till 9 månader kan beviljas med 2,5 % av basbeloppet dvs 1 000:-år 2005, till sittvagn 1,5 % av basbeloppet, dvs 600:- år 2005 och till sulky 1 % av basbeloppet dvs 400:- år 2005. I de fall ersättning till barnvagn beviljas utbetalas summan 1 månad före beräknad nedkomst mot uppvisande av havandeskapsintyg.

Föräldrar som fått barn under förläggingsvistelse har fått behovet tillgodosett där. Utrustning erhållen då behålls av föräldrarna med undantag av spjäsäng och barnvagn.

Klädbidrag

Extra bidrag till kläder kan beviljas, om det bedöms vara sannolikt att en sökande saknar väsentlig klädotrustning vid ankomst till Sverige. Detta gäller främst familjeanknytningar och kvotflyktingar.

Bedömning enligt nedan:

1. Sökande som anländer och ansöker under **oktober-mars** kan beviljas för ålder
0-15 år: 2,5 % av basbeloppet dvs 1000 kr år 2005
över 16 år: 3,5 % av basbeloppet dvs 1400 kr år 2005
2. Sökande som anländer under **april-juli** kan beviljas för ålder
0-15 år: 1,2 % av basbeloppet dvs 500 kr för år 2005
över 16 år: 1,7 % av basbeloppet dvs 700 kr för år 2005
3. Sökande som anländer under **augusti** och **september** kan beviljas för ålder
0-15 år: 2 % av basbeloppet dvs 800 kr för år 2005
över 16 år 3 % av basbeloppet dvs 1200 kr för år 2005

Sökande som vistats i Sverige hela eller del av föregående vinterperiod beviljas som regel inte klädbidrag om ansökan sker efter periodens utgång.

Kurslitteratur

Extra bidrag till kurslitteratur och kopieringskostnad för studerande på Komvux kan utgå efter särskild prövning.

Dagbidrag enligt LMA

Dagbidrag enligt lagen om mottagande av asylsökande m fl (LMA) kan beviljas person som sökt familjeanknytning till flykting, som deltar i introduktionsprogram.

Barn under 18 år utan uppehållstillstånd, som är bosatt hos vårdnadshavare som omfattas av introduktionsprogrammet, beviljas introduktionsersättning enligt lagen om introduktionsersättning.

Hyresnivåer

Högsta godtagbara hyreskostnad följer riks försäkringsverkets normer för genomsnittlig bostadskostnad . För 2004 gäller följande summor:

? 1 -2 vuxna	4450:-
? 1-2 vuxna + 1 barn	5350:-
? 1-2 vuxna + 2 barn	6650:-
? 1-2 vuxna + 3 barn	8550:-

När det gäller barnfamiljer med fler än fyra barn görs en skälighetsbedömning av vad bostaden högst får kosta. Högsta godtagbara hyra inkluderar ev. tillägg för möblering.

Hyrespåslag

Påslag på grundhyran beviljas endast om uthyrningstillstånd från bostadsföretaget finns. Godtagbart påslag på hyra av andrahandsbostad är 10 % på grundhyran om bostaden är möblerad. Om bostaden är omöblerad godkänns påslaget 5 %.

Delvis möblerad lägenhet betraktas som möblerad. Hyran inklusive eventuellt påslag kan inte överstiga högsta godtagbara hyresnivå.

Inneboendehyror

Godkänd hyresnivå för ett inneboenderum är 2 500:-/månad för ensamstående och 3 000:- /månad för familjer eller en andel av nettohyran beroende på hur många vuxna som bor i lägenheten. Hyresdelen kan aldrig vara mer än hälften av grundhyran om t.ex. två personer delar en lägenhet och kan aldrig överstiga 2 500:-/månaden alt. 3 000:-/månaden. Hyresnivån gäller oavsett det finns egen ingång eller inte.

100:-/månad till elräkning ska utgå till varje vuxen.

Alla inneboenderum betraktas som möblerade. För att hyra ut ett rum i sin bostad behövs inget tillstånd av hyresvärden.

Fastställd hyra för ett inneboenderum gäller kontraktstiden ut. Det ska alltid finnas med ett **slutdatum** även gällande inneboendekontrakt.

Nödvändiga handlingar

- kopia förstahandskontrakt
- kopia hyresavi
- undertecknat inneboendekontrakt

Personer som flyttar runt mellan olika bostäder ska ha ensamståendenorm.

Statlig ersättning för flyktingmottagande

Bestämmelser som gäller 2004

Statens ersättning till kommunerna enligt bestämmelserna i "Förordningen om statlig ersättning för flyktingmottagande med mera (SFS 1990:927, ändrad och omtryckt 1994:734)

Ersättningsförordningen finns i bilaga 3 sid

Staden får för 2004 en grundersättning på $3 \cdot 164.000 = 492.000,-$

Staden får

- ? schablonersättning för varje mottagen flykting. För år 2004 uppgår den till 100.700,- för personer under 16 år, till 164.000,- för personer som fyllt 16 år men inte 65 år samt till 60.500 för personer som fyllt 65 år.
- ? ersättning för försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen 4 kap 1§ till personer som inte fyllt 65 år och till flyktingar som inte kan försörja sig på grund av sjukdom eller funktionshinder
- ? ersättning för del av kostnader för stöd och hjälp i boendet till äldre, sjuka och funktionshindrade och för del av kostnader för riksfärdtjänst.
- ? ersättning för vissa kostnader för utlänningar som måste beredas varaktig vård på grund av sjukdom eller funktionshinder. Detta gäller till exempel insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).
- ? ersättning för vissa kostnader för barn under 18 år som kommit till Sverige utan egen vårdnadshavare.
- ? ersättning för vissa extra kostnader för flyktingmottagandet

Det går även att få ersättning för kostnader för asylsökande för plats i förskola, grundskola och gymnasium samt kostnader för vård av barn under 18 år i annat hem än barnets under den tid som barnets ansökan om uppehållstillstånd prövas.

Stadens handläggning av statsbidraget

Ansvariga för handläggning av återsökning av statsbidrag för flyktingmottagande är statsbidragenheten på stadsledningskontorets AID-kansli. Även grundersättningen och schablonersättningen administreras från statsbidragenheten.

- ? Schablonersättningen betalas till kommunen för flyktingar som är folkbokförda i kommunen. Det är därför viktigt att stadsdelsförvaltningarna ser till att alla som

omfattas av ersättningsförordningen och som får introduktionsersättning/ekonomiskt bistånd är folkbokförda i Stockholm.

- ? För att ersättning för särskilda kostnader ska kunna återsökas ska uppgifter om alla personer/ familjemedlemmar, även barn, som är sjuka eller funktionshindrade meddelas till statsbidragsenheten.
- ? När någon som omfattas av flyktingförordningen och som är under 60 år, får introduktionsersättning/ekonomiskt bistånd då han på grund av sjukdom/funktionshinder inte kan försörja sig ska läkarintyg begäras. Läkarintyg krävs för att kostnader ska kunna återkrävas av staten.
- ? Medel kan återsökas även för sekundärflyttare som omfattas av ersättningsförordningen, men vars introduktionsperiod tagit slut. Om en nyinflyttad som omfattas av flyktingförordningen får introduktionsersättning/ekonomiskt bistånd då han på grund av sjukdom/funktionshinder inte kan försörja sig ska statsbidragsenheten informeras
- ? När någon som omfattas av ersättningsförordningen beviljas hjälp i hemmet eller färdtjänst ska statsbidragsenheten meddelas.
- ? Kopior på läkarintyg som styrker sjukdom/funktionshinder ska lämnas till statsbidragsenheten.
- ? Kvitton, fakturakopior, beslutsunderlag från biståndsbedömare och beslut från försäkringskassa om beslut enligt LSS ska sparas och lämnas till statsbidragsenheten.
- ? Ensamkommande flyktingbarn ska anmälas till statsbidragsenheten. Sekundärflyttande barn får inte glömmas bort. Ersättning utgår till barnet är 18 år.
- ? Då bistånd enligt LMA, huvudsakligen dagersättning, ersätts av staten, är det viktigt att det kodas rätt i paraplysystemet

**Kontakta statsbidragsenheten för att fråga både allmänt och i ärenden!
Kontakta hellre en gång för mycket än en gång för lite!**

Bilaga 1

Lag (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar

1§ En kommun får bevilja introduktionsersättning till flyktingar och vissa andra utlänningar som har tagits emot i kommunen inom ramen för det kommunala flyktingmottagandet.

Kommunen bestämmer introduktionsersättningens storlek.

2§ Introduktionsersättning får beviljas

1. utlänningar som överförts till Sverige med stöd av särskilt regeringsbeslut,
2. utlänningar som fått uppehållstillstånd efter att ha varit registrerade vid förläggning för asylsökande,
3. andra utlänningar som har fått uppehållstillstånd med tillämpning av 2 kap. 3 § eller 4 § första stycket 5 utlänningslagen (1989:529) eller motsvarande äldre bestämmelser,
4. utlänningar som fått uppehållstillstånd på grund av sin anknytning till en utlänning som avses under 1-3.

Ersättning enligt punkt 4 får lämnas endast för en utlänning som ansökt om uppehållstillstånd inom två år från det att den person som han eller hon har anknytning till först togs emot i en kommun.

2 a § En kommun får, om det finns särskilda skäl till det, bevilja introduktionsersättning till andra nyanlända invandrare än vad som föreskrivs i 2 §.

3§ Ett villkor för att introduktionsersättning skall få beviljas är att utlänningen förbinder sig att följa en introduktionsplan som fastställts av kommunen efter samråd med utlänningen.

4§ Om utlänningen inte följer den upprättade introduktionsplanen får kommunen bestämma att introduktionsersättningen inte skall betalas ut för viss tid eller att introduktionsersättningen helt skall utgå.

5§ Kommunens beslut att inte betala ut introduktionsersättning får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut om introduktionsersättningens storlek får inte överklagas.

6 § Kommunen skall, enligt vad regeringen närmare föreskriver, ur personregister lämna uppgifter om introduktionsersättning till Socialstyrelsen

Bilaga 2

Klassningskoder

Migrationsverket klassningskoder som kan bli aktuella i samband med kommunens flyktingmottagande. Om en kod som inte finns på listan och det finns skäl att tro att personen omfattas av flyktingförordningen bör Integrationsverkets kontaktas. Nya koder kan exempelvis tillkomma.

Sökande med följande kodklassningar omfattas av flyktingförordningen, dvs kommunen får statsbidrag för de personer som är skrivna i kommunen.

Kod	Förklaring
A3	Flykting enl 3:3 kap 2 § utlänningslagen
A7	Skyddsbehövande enl 3 kap 3§ punkt 1
A8	Skyddsbehövande enl 3 kap 3§ punkt 2
A9	Skyddsbehövande enl 3 kap 3§ punkt 3
AK	Kvotflykting
B	Anknytning, make/ maka/sambo under 18 år. Ska ha varit asylsökande
B3	Anknytning, tidigare vistelse i Sverige, svenskfödd. Ska ha varit asylsökande
B4	Anknytning, annan anhörigs hushållsgemenskap, Ska ha varit asylsökande
G	Utlänning som beviljats tillstånd av humanitära skäl
I	Utlänning som beviljas tillstånd för bosättning av övriga skäl
K	Anknytning, make/maka till AK, A3, A7, A8, A9, G
K4	Annan anhörig hushållsgemenskap till AK, A3, A7, A8, A9, G
K 9	Anknytning till bosnier, klass AK, A3, A7, A8, A9, G
T 2	Tidsbegränsat uppehållstillstånd pga vandelsanmärkning
T 3	Tidsbegränsat uppehållstillstånd pga humanitär/medicinsk grund
T 4	Tidsbegränsat uppehållstillstånd: tillsvidare verksällighetshinder
T 5	Tidsbegränsat uppehållstillstånd meddelat som verkställighetsanvisning
T 6	Tidsbegränsat uppehållstillstånd: bedöms kunna styrka ID efter ytterligare utredning
TV	Behov av tillfälligt skydd p.g.a inre väpnad konflikt

Bilaga 3

”Förordning (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m.”

Uppdaterad t.o.m SFS 2003:894

Paragrafer som upphävts och äldre övergångsbestämmelser har utelämnats.

Inledande bestämmelser

1 § Integrationsverket skall träffa överenskommelser med kommuner om mottagande av skyddsbehövande och andra utlänningar som anges i 3 §.

2 § En kommun som träffat en sådan överenskommelse har rätt till en årlig grundersättning enligt 9 §.

3 § En kommun som tagit emot flyktingar eller vissa andra utlänningar för bosättning har rätt till schablonersättning enligt 10-13 §§ och till ersättning för särskilda kostnader enligt 16-21 §§.

Sådan ersättning lämnas för

1. utlänningar som har överförts till Sverige med stöd av ett särskilt regeringsbeslut,
2. utlänningar som har fått uppehållstillstånd och som har tagits emot i kommunen efter att ha varit registrerade vid en förläggning för asylsökande,
3. andra utlänningar som har fått uppehållstillstånd med tillämpning av 2 kap. 3 § eller 4 § första stycket 5 utlänningslagen (1989:529) eller motsvarande äldre bestämmelser,
4. utlänningar som har fått uppehållstillstånd på grund av sin anknytning till en utlänning som avses under 1-3 och ansökt om uppehållstillstånd inom två år från det att den person som han eller hon har anknytning till först togs emot i en kommun.

3 a § Schablonersättning enligt 10-13 §§ får lämnas för personer som avses i 3 § även om de blivit svenska medborgare, under förutsättning att medborgarskapet förvärvats efter den 31 december 1997.

6 § Ett landsting och en kommun har rätt till ersättning enligt 34 och 37 §§ för vissa hälso- och sjukvårdskostnader som landstinget eller kommunen har för utlänningar.

7 § Efter prövning i varje enskilt fall får ersättning lämnas för extraordinära kostnader enligt 26 och 38 §§.

8 § Ersättning enligt denna förordning beslutas och betalas ut av Integrationsverket.

Grundersättning

9 § Den årliga grundersättningen motsvarar tre schablonbelopp enligt 10 § för en person som fyllt 16 år men inte 65 år.

Grundersättningen ska betalas ut före utgången av januari månad under det kalenderår för vilket överenskommelsen gäller. Om överenskommelsen ingås först under det år för vilken den skall gälla skall ersättningen betalas inom en månad från dagen för överenskommelsen.

Schablonersättning

10 § Ett schablonbelopp skall (för 2004) vara

- ? 100 700 kronor för personer under 16 år,
- ? 164 000 kronor för personer som fyllt 16 år men inte 65 år, och
- ? 60 500 kronor för personer som fyllt 65 år.

Schablonersättningens storlek skall beräknas utifrån utlänningens ålder vid utgången av månaden innan schablonersättningen betalas ut.

11 § Rätt till schablonersättning enligt 12-13 §§ har kommuner som genomför ett program för utlänningens introduktion i samhället i enlighet med en skriftlig introduktionsplan som fastställs efter samråd med utlänningen. Om utlänningen är i arbetsför ålder skall samråd ske med den lokala arbetsförmedlingen.

Ett introduktionsprogram för personer som fyllt 16 år ska innehålla svenskundervisning för invandrare (sfi) enligt skollagen, praktik i den utsträckning som är möjlig, orientering om svenska samhällsförhållanden och svenskt samhällsliv samt information om vardagslivet i en kommun och andra liknande förhållanden.

12 § Den kommun som först tar emot en utlänning som omfattas av 3 § har rätt till 20 procent av ett schablonbelopp. Beloppet ska betalas ut månaden efter det att utlänningen tagits emot i kommunen. Tidpunkten för mottagandet ska anses vara den dag utlänningen togs emot från en förläggning eller då utlänningen enligt uppgift i folkbokföringsbasen enligt lagen om behandling av folkbokföringsuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet folkbokfördes i kommunen.

Från det att utlänningen först togs emot i en kommun och under 24 kalendermånader efter utgången av den månad då mottagandet ägde rum skall schablonersättning betalas ut för perioder som omfattar tre kalendermånader (bidragsperiod). Utbetalning med 10 procent av ett schablonbelopp skall göras månaden efter utgången av varje bidragsperiod. Rätt till utbetalning har den kommun där utlänningen enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen är folkbokförd vid utgången av perioden.

13 § Om utlänningen flyttar till en ny kommun under en bidragsperiod och enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen enligt lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet är folkbokförd där vid utgången av perioden, har denna kommun rätt till 20 procent av ett schablonbelopp som extra ersättning. Detta gäller under förutsättning att flyttningen äger rum innan 18 kalendermånader förflutit från det första mottagandet.

Den kommun som utlänningen flyttar från har rätt till 10 procent av ett schablonbelopp. Detta gäller vid flyttningar inom 24 kalendermånader efter utgången av den månad då mottagandet ägde rum.

Ersättningen enligt första och andra stycket skall betalas ut månaden efter utgången av den bidragsperiod under vilken utlänningen flyttat.

Ersättning för särskilda kostnader

16 § För utlänningar som omfattas av 3 § har en kommun rätt till ersättning enligt 17-19 §§ för ekonomisk hjälp samt för kostnader för färdtjänst samt stöd och hjälp i boendet.

17 § Ersättning lämnas för sådan ekonomisk hjälp enligt 4 kap. 1 § första stycket socialtjänstlagen och introduktionsersättning enligt lagen om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar som kommunen betalat efter det att 20 månader gått från det första mottagandet i en kommun

1. om utlänningen hade fyllt 60 år när uppehållstillstånd beviljades första gången, eller

2. om utlänningen inte kan försörja sig till följd av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade vid ankomsten till Sverige eller som annars har ett direkt samband med utlänningens situation som flykting. Ersättning lämnas dock inte för flyktingar som fyllt 65 år.

För flyktingar som tas emot i en kommun under sista kvartalet 1993 och under åren 1994 och 1995 lämnas ersättning enligt första om utlänningen hade fyllt 55 år när uppehållstillstånd första gången beviljades

18 § Ersättning för kostnader för färdtjänst lämnas om utlänningen har behov av färdtjänst till följd av hög ålder eller till följd av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade vid ankomsten till Sverige eller som annars har ett direkt samband med utlänningens situation som flykting. Ersättning lämnas endast om utlänningen beviljats färdtjänst enligt samma grunder som gäller för andra personer i kommunen. Ersättningen till kommunen för färdtjänst beräknas genom att ett belopp motsvarande 65 procent av kommunens kostnader minskas med den avgift utlänningen själv har betalat.

19 § Ersättning för kostnader för stöd och hjälp i boendet lämnas om utlänningen har behov av färdtjänst till följd av hög ålder eller till följd av en sjukdom eller ett funktionshinder som han eller hon hade vid ankomsten till Sverige eller som annars har ett direkt samband med utlänningens situation som flykting. Ersättning lämnas endast om utlänningen beviljats stöd och hjälp i boendet enligt samma grunder som gäller för andra personer i kommunen.

Ersättningen till kommunen beräknas genom att ett belopp motsvarande 75 procent av kommunens lönekostnader, inklusive lönebikostnader, för personal minskas med den avgift utlänningen själv har betalat.

20 § Ersättning för kostnader enligt 17-19 §§ betalas efter ansökan i efterskott för varje kalenderår. Den första ansökan om ersättning skall för respektive ersättningsslag ha kommit in till Integrationsverket inom tre år från den dag då utlänningen första gången togs emot i en kommun. Om det finns särskilda skäl får en ansökan prövas även om den har kommit in senare.

21 § En kommun har rätt till ersättning för vissa kostnader för barn under 18 år som omfattas av 3 § och som kommit till Sverige utan egen vårdnadshavare. Ersättning lämnas för kommunens kostnader för sådan vård i annat hem än barnets eget som ges med stöd av socialtjänstlagen eller lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga. Skälig ersättning lämnas också för kommunens kostnader när det gäller beredskap för sådan vård. Om det finns särskilda skäl kan ersättning lämnas även för kostnader som kommunen haft för annan form av bistånd enligt socialtjänstlagen. Sådan ersättning betalas efter ansökan i efterskott för varje kvartal.

Extraordinära kostnader för flyktningmottagandet

26 § Utöver ersättning som föreskrivs i 9-21 §§ får Integrationsverket inom ramen för anvisade medel lämna ersättning till kommuner för betydande extraordinära kostnader för flyktningmottagande. Sådan ersättning betalas efter ansökan

Ersättning för sjukvårdskostnader m. m

34 § Landsting och kommuner har rätt till ersättning av staten för vården av sådana utlänningar som omfattas av 3 § och som på grund av en sjukdom eller ett funktionshinder direkt efter ankomsten till Sverige eller efter inkvartering på en förläggning för asylsökande eller i anslutning till att uppehållstillstånd beviljades första gången måste beredas varaktig vård som ordinerats av läkare.

Ersättning utgår endast om vården bedömts ha en varaktighet av minst tre år och vårdkostnaden uppgått till lägst 60 000 kronor under en tolv månaders period. Ersättning får lämnas även för varaktig vård som påbörjats efter mottagandet i en kommun om det är fråga om vård på grund av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade vid ankomsten till Sverige. Rätt till ersättning för varaktig vård för utlänningar som vistas på förläggning finns också efter det att utlänningarna har beviljats permanent uppehållstillstånd, om de inte anvisats eller kunnat utnyttja en anvisad plats i en kommun.

Den första ansökan om ersättning skall ha kommit in till Integrationsverket inom tre år från den dag utlänningen första gången togs emot i en kommun. Om det finns särskilda skäl får en ansökan prövas även om den har kommit in senare.

Ersättningens storlek bestäms enligt riksavtalet för hälso- och sjukvården om inte annat avtalats.

§ 35 Integrationsverket får ersätta kostnader för hälsoundersökning av utlänningar som omfattas av andra stycket 1, 3-4 och som inte genomgått hälsoundersökning innan de första gången togs emot i en kommun.

36 § Ersättning för kostnader enligt 34 och 35 §§ betalas i efterskott efter ansökan.

37 § En trafikhuvudman enligt lagen om ansvar för viss kollektiv persontrafik som ansvarar för persontransporter enligt lagen om färdtjänst, har rätt till ersättning för kostnader för färdtjänst för utlänningar som omfattas av 3 § enligt bestämmelserna i 18 och 22 §§.

38 § Utöver ersättning enligt 34-37 §§ får Integrationsverket lämna ersättning till landsting och kommuner för betydande extraordinära kostnader för vårdinsatser för flyktingar. Sådan ersättning betalas efter ansökan.

Övrigt

39 § En ansökan om ersättning enligt denna förordning skall ha kommit in till Integrationsverket senast inom ett år från utgången av den period ansökan avser om inte annat anges i andra bestämmelser i förordningen.

Kommuner och landsting är skyldiga att lämna Integrationsverket de uppgifter som krävs för att verket skall kunna bedöma deras rätt till ersättning enligt denna förordning.

40 § Migrationsverket skall på begäran lämna uppgifter till Integrationsverket om uppgifterna behövs i ärenden om ersättning till kommuner och landsting enligt denna förordning.

41 § Ersättning som en kommun eller ett landsting mottagit enligt denna förordning får krävas åter helt eller delvis om det utbetalats till följd av att kommunen eller landstinget lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter.

En upplysning om bestämmelserna i denna paragraf skall tas in i beslutet om ersättning.

42 § Integrationsverket får meddela föreskrifter om verkställighet av denna förordning. Innan sådana föreskrifter beslutas ska samråd ske med Svenska kommunförbundet, och vad gäller 34-38 §§ med Landstingsförbundet.

43 § I 22 a § förvaltningslagen finns bestämmelser om överklagande hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om ersättning enligt 9-13 och 34-37 §§ får överklagas hos regeringen.

Övergångsbestämmelser

34 § (2003:894) träder i kraft 1 januari 2004. För en tolv månaders period som påbörjats före ikraftträdandet gäller 34 § i sin äldre lydelse.